

SIFIR
ATIK

ATIK NEDİR?

- Üreticisi veya fiilen elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyale **atık** denir.

ATIKLARIN SINIFLANDIRMASI

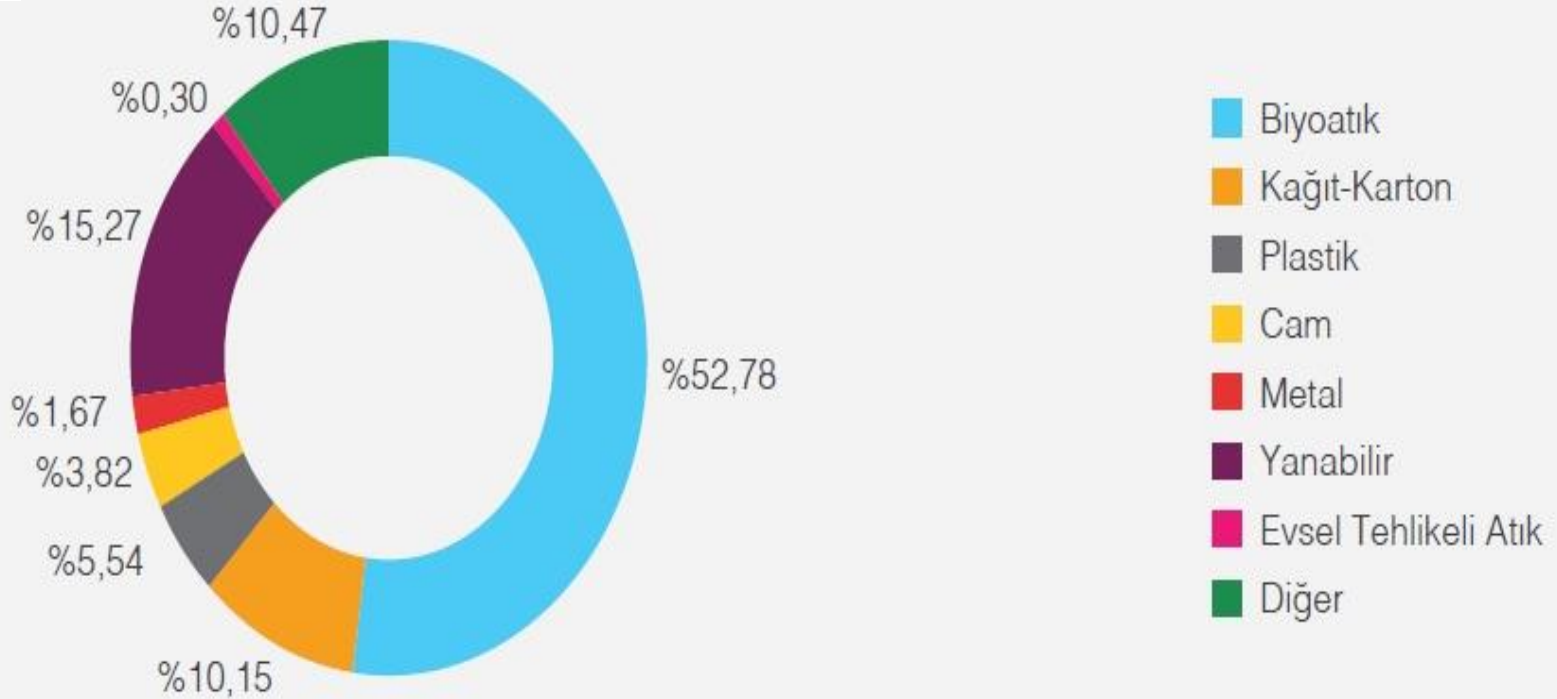

EVSEL ATIKLARIN KARAKTERİZASYONU

ATIK YÖNETİMİ NEDİR?

ATIĞIN;

- TOPLANMASI,
 - TAŞINMASI,
 - GERİ KAZANILMASI,
 - BERTARAF EDİLMESİ,
 - BERTARAF SAHALARININ KAPATILMASI,
- işlemlerini kapsayan bir faaliyetler bütünüdür.

ATIK YÖNETİMİ GENEL İLKELERİ

- Atık üretiminin ve **atığın** zararlılığının **önlenmesi** ve **azaltılması**
- Atığın **geri kazanılması** veya **enerji kaynağı olarak kullanılması**
- Çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek yöntem ve proseslerin kullanılması
- Atıkların kaynağında **ayrı toplanması**
- Atıkların taşıma lisanslı araçlar ile taşınması
- Atıkların lisanslı bir tesis tarafından bertaraf edilmesi veya geri kazanılması
- Atıkların **en yakın** ve **en uygun** tesiste **bertaraf edilmesi**
- Atıkların yetkisiz kişi, kurum/kuruluşlar tarafından toplanmaması
- Çevre ile uyumlu teknolojilerin kullanılması
- Atıklardan kaynaklanan zararlardan dolayı müteselsil sorumluluk

ATIK YÖNETİMİ SIRALAMASI

KAYNAĞINDA ÖNLEME

AZALTMA

TEKRAR KULLANIM

GERİ DÖNÜŞÜM

**ENERJİ GERİ
KAZANIMI**

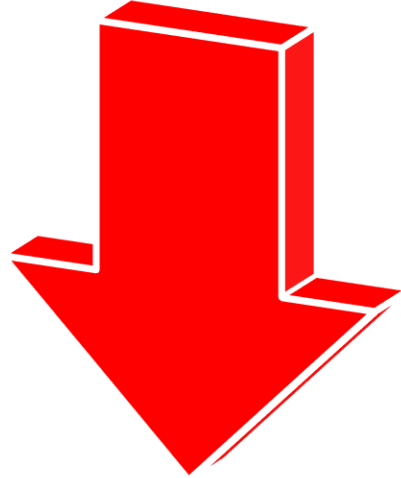
BERTARAF

NEDEN?
SIFIR
ATIK

NÜFUS
SANAYİLEŞME
KENTLEŞME
TÜKETİM

KAYNAKLAR

**SIFIR
ATIK**

**PROJESİNİN
UYGULANMASI**

1 Atık oluşumunun önlenmesi/ azaltılması

2 Oluşan atıkların kaynağında ayrı toplanması

Geri kazanılabilir atıklar & diğer atıklar olmak üzere en az ikili sistem

3 Biriken atıkların toplanarak Geçici Depolama Alanına taşınması

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ ŞEMASI

4 Geçici Depolama Alanına getirilen atıkların kayıt altına alınması ve ilgili konteynerine atılması

5 Biriken atıkların çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmesi

6 Organik nitelikli atıklardan kompost elde edilmesi
Veya
Belediyenin kompost veya biyo-metanizasyon tesisine gönderilmesi

**PROJE
KAPSAMINDA
UYGULANACAK
YOL HARİTASI**

1- İrtibat Noktası Ve Ekip Belirlenmesi

2- Mevcut Durumun Belirlenmesi

3-Planlamanın Yapılması

4- İhtiyaçların Belirlenmesi ve Temini

5- Eğitim Ve Bilinçlendirme

6- Uygulama

7- Raporlama, İzleme, Önlem, Revizyon

PLANLAMA

- Sıfır Atık Yönetim Planı Formatı esas alınarak kuruma özgü planlama yapılmalıdır.
- Toplama, taşıma, geçici depolama ve uygulamanın ne şekilde, ne zaman, nasıl, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimatname hazırlanır.

İHTİYAÇLAR

- Mevcut duruma göre ihtiyaçlar ortaya çıkarılır ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilir.
- Geçici Depolama Alanının kurulumu tamamlanır.

POŞET

TAŞIMA
ARACI

R KONTENE

TAKİP
ÇİZELGESİ

EĞİTİM
MATERYALI

**SIFIR
ATIK**

**İLE ELDE EDİLEN
KAZANÇLAR**

1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.

Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilir.

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI**

**SIFIR
ATIK**

UYGULAMALARI

GERİ KAZANABİLİR ATIKLAR

Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kullanılacak poşet veya ekipmanlarda geri kazanılabilir atıklar için **MAVİ** renk ekipman veya işaretleme kullanılır.

- Kağıt ve karton ambalaj
- Kompozit ambalaj
- Kâğıt ve karton
- Plastik ambalaj
- Plastikler
- Metalik ambalaj
- Metaller
- Cam ambalaj
- Cam

KOMPOSTLANABİLİR ATIKLAR

Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kullanılacak poşet veya ekipmanlarda kompostlanabilir atıklar için **KAHVERENGİ** renk ekipman veya işaretleme kullanılır.

- Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları --
- Yenilebilir Sıvı ve Katı yağlar
- Park, Bahçe ve diğer yerlerden kaynaklı biyolojik olarak bozunabilir atıklar (kahverengi ve yeşil atıklar)
- Pazar yerlerinden kaynaklanan atıklar

DİĞER ATIKLAR

Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kullanılacak poşet veya ekipmanlarda diğer atıklar için **GRI** renk ekipman veya işaretleme kullanılır.

- Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları
- Tekstil ürünleri
- Karışık belediye atıkları
- Süprüntü temizleme kalıntıları

CAM ATIKLAR

Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kullanılacak poşet veya ekipmanlarda cam atıkları için **YEŞİL** renk ekipman veya işaretleme kullanılır.

TOPLAMA MODELİ

**BİNA, OFİS, İŞYERİ, KONUT, OKUL, AVM VE BENZERİ YERLERDE
İÇ MEKANLARDA**

**YOĐUN MİKTARDA ORGANİK ATIK OLUŞAN NOKTALARDA
(YEMEKHANELER VE YEMEK HAZIRLAMA BÖLÜMLERİNDE)**

CADDE, SOKAKLAR GİBİ KAMUYA AÇIK ALANLARDA

MAVİ

GRİ

YEŞİL

Sıfır atık yönetim sistemini kendi imkanları ile kuran ve/veya kurduran yerler biriktirdikleri atıklarını herhangi bir lisanlı toplama ayırma tesisine verebilirler.

Söz konusu sistemin belediye tarafından kurulması halinde biriktirilen atıklar belediyenin toplama sistemine verilir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

SIFIR
ATIK

PROJE KAPSAMINDA ÖZEL ATIKLAR

Atık piller, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

Bitkisel
Atık
Yağ

Biyodizel

Bitkisel atık yağlar,
atıksu toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına;
toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır.
Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.

Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

Ayrıca içeriğinde bulunan altın, gümüş, bakır gibi değerli madenlerin geri kazanımının sağlanması açısından da önemli atıklardandır.

Tehlikeli atıklar:

yanıcı, yakıcı,
kanserojen,
patlayıcı, tahriş
edici, zehirli
atıklardır.
Toner-kartuşlar
kontamine
ambalajlar
kontamine filtreler
basınçlı kaplar vb.

Atık elektrikli ve elektronik eşyalar ile tehlikeli özellikteki atıklar, şeffaf bir poşet içerisine konularak kat görevlilerine teslim edilmekte ve kat görevlileri tarafından Atık Geçici Depolama Alanına götürülerek uygun konteynerler içerisinde, her biri ayrı depolanmaktadır.

KOMPOST MAKİNESİ

Organik atıklar, meyve ve sebze artıkları, yumurta kabukları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kokenli atıklardır.

atık camlar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **cam kırma makinesinde** kırılarak, hacimden %30 oranında tasarruf sağlanmaktadır.

Floresan lambalar Kırma Makinesinde kırılarak, içerisinde bulunan zararlı gazların kontrol altına alınması sağlanmaktadır. Böylece hem taşıma esnasında meydana gelebilecek herhangi bir kırılma nedeniyle içerisindeki zararlı gazların etrafa yayılması engellenmekte hem de hacimden tasarruf sağlanmaktadır.

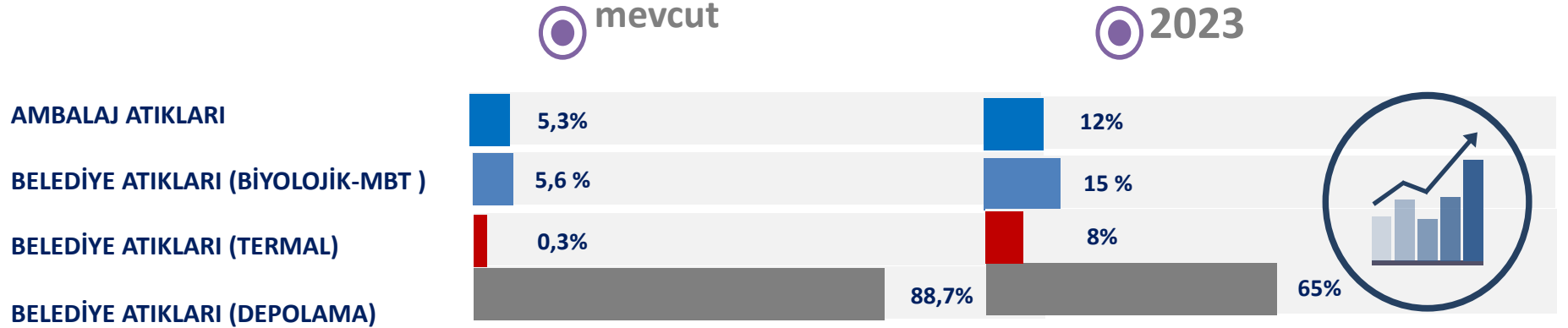
Toplanan atıklar geçici depolama alanında atık türlerine göre ayrı olarak depolanmakta ve kayıt altına alınmaktadır.

ATIK GERİ KAZANIM HEDEFİ

2023 yılında oluşan atığın; % 35'inin geri kazanım, % 65 inin düzenli depolama yönetimi ile bertaraf edilmesi hedeflenmektedir.

ÖRNEK UYGULAMALAR

**CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLLİYESİ**

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
İL MÜDÜRLÜĞÜ BİNALARINDA**

Dinlediğiniz için teşekkürler..

“geleceğe değer kattık”

